

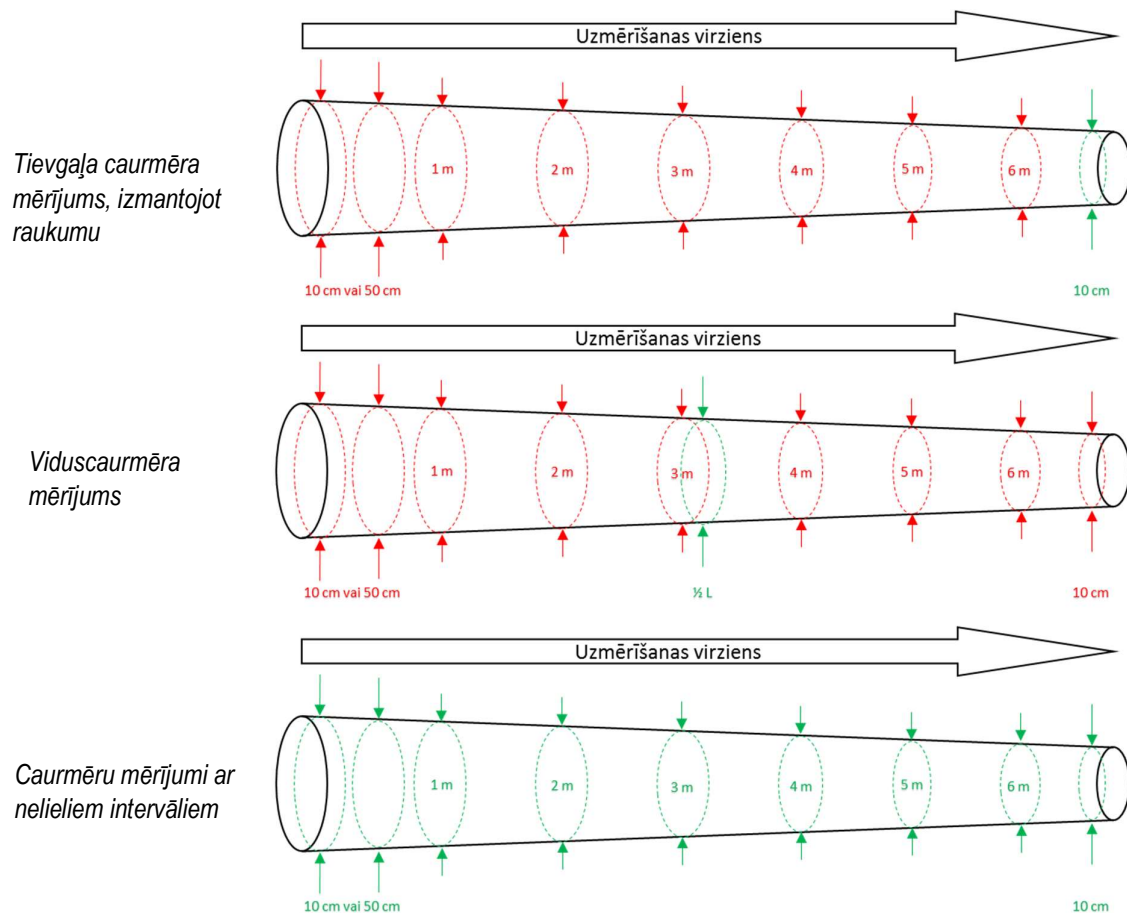
Kontrolsortimenti – uzmērīšana un tilpuma noteikšana

Vadlīnijas:

- 1) Caurmērs jāuzmēra un jāreģistrē mm;
- 2) Garums jāuzmēra un jāreģistrē cm;
- 3) Jānosaka mizas tips;
- 4) Jānorāda 1. nogrieznis;
- 5) Nominālais sekcijas garums ir 1 m, izņēmums ir pēdējā sekcija, kuras garums var būt no 15 cm līdz 114 cm.

Uzmērīšana

1. Katrai darba vietai pamata paņēmienam veikt papildus šādus mērījumus:
 - 1.1. Caurmēra mērījumi veicami gala plaknēs un ir pa vienam metram, sākot no sortimenta resgaļa caurmēra;
 - 1.2. Jāuzmēra atbilstoši **1. attēlam**:
 - a. **Zaļā krāsā** iekrāsotie caurmēri jāuzmēra ar un bez mizu;
 - b. **Sarkanā krāsā** jāuzmēra caurmēri **tikai** zem mizas.

1. attēls. Tilpuma uzmērīšanas shēma atbilstoši pārstrādes vietā lietotajiem paņēmieniem

Datu reģistrēšana

2. Katram uzmērīšanas paņēmienam tiek reģistrēti šādi dati par sortimentu:

2.1. "Tievgaļa caurmēra mērījums, izmantojot raukumu" sortimenta tilpuma noteikšanai nepieciešams reģistrēt šādus datus:

- Sortimentā garums, cm;
- Resgaļa caurmērs bez mizas, mm;
- Caurmēri bez mizas pēc 1m, 2m ... n m no resgaļa gala plaknes, mm;
- Tievgaļa caurmērs ar mizu, mm;
- Tievgaļa caurmērs bez mizas, mm;
- Pirmā nogriežņa norāde;
- Mizas tips.

2.2. "Viduscaurmēra mērījums" sortimenta tilpuma noteikšanai nepieciešams reģistrēt šādus datus:

- Sortimentā garums, cm;
- Resgaļa caurmērs bez mizas, mm;
- Caurmēri bez mizas pēc 1m, 2m ... n m no resgaļa gala plaknes, mm;
- Viduscaurmērs ar mizu, mm;
- Viduscaurmērs bez mizas, mm;
- Tievgaļa caurmērs bez mizas, mm;
- Pirmā nogriežņa norāde;
- Mizas tips.

2.3. "Caurmēru mērījumi ar nelieliem intervāliem" sortimenta tilpuma noteikšanai nepieciešams reģistrēt šādus datus:

- Sortimentā garums, cm;
- Resgaļa caurmērs ar mizu, mm;
- Resgaļa caurmērs bez mizas, mm;
- Caurmēri bez mizas pēc 1m, 2m ... n m no resgaļa gala plaknes, mm;
- Tievgaļa caurmērs ar mizu, mm;
- Tievgaļa caurmērs bez mizas, mm;
- Pirmā nogriežņa norāde;
- Mizas tips.

Tilpuma aprēķināšana

Aprēķina formula 1 sekcijai:

$$V_{tr} = \frac{\pi \times (d_t^2 + d_r^2) \times l}{4 \times 2 \times 10000}, \text{ kur:}$$

V_{tr} – tilpums, izteikts ar trīs zīmēm aiz komata, m³;

d_t – tievgaļa caurmērs, cm;

d_r – resgaļa caurmērs, cm;

l – garums, m;

π – konstante, noapaļo līdz četrām zīmēm aiz komata (3,1416).

$$V_{KS} = V_{tr\ 1} + V_{tr\ 2} + V_{tr\ 3} + \dots + V_{tr\ n}, m^3, \text{ kur:}$$

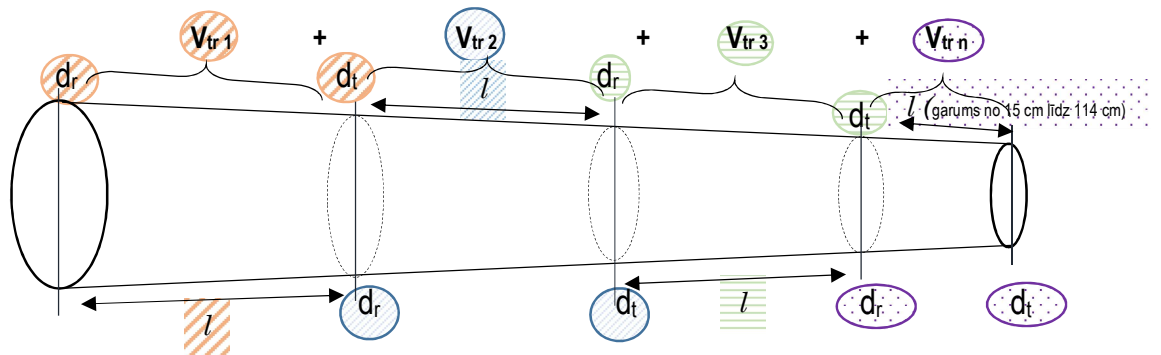
V_{KS} – kontrolsortimenta tilpums aprēķināts pēc 1 m soļa principa (garums 1m);

$V_{tr\ 1}$ – 1. sekcijas tilpums (garums 1m);

$V_{tr\ 2}$ – 2. sekcijas tilpums (garums 1m);

$V_{tr\ 3}$ – 3. sekcijas tilpums (garums 1m);

$V_{tr\ n}$ – n sekcijas tilpums (garums no 15 cm līdz 114 cm).

2.attēls Tilpuma aprēķināšanas princips kontrolsortimentiem, kuri uzmērīti pēc "Caurmēru mērījumi ar nelieliem intervāliem" uzmērīšanas paņēmiena ar 1 m soli (intervālu)